

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

17 januari 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Interpellatie van de heer Freddy Sarens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de benoeming van de Vlaamse attaché in Wenen

Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de stand van zaken betreffende de ratificatie van de Europese Kaderconventie inzake de bescherming van nationale minderheden

Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Freddy Sarens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het standpunt van de Vlaamse regering ten aanzien van de Benelux

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Donderdag 17 januari 2002

VOORZITTER : De heer Luc Van den Brande

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.07 uur.*

Interpellatie van de heer Freddy Sarens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de benoeming van de Vlaamse attaché in Wenen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Sarens tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de benoeming van de Vlaamse attaché in Wenen.

De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, met betrekking tot het Vlaams buitenlands beleid formuleert de beleidsnota 1999-2004 de volgende kernmissie : Vlaanderen een gezicht geven in de wereld door een maximale behartiging van zijn belangen en de verdediging van de fundamentele humane waarden. Een terecht als zeer belangrijk beschouwde dimensie van dit beleid is de bilaterale samenwerking tussen Vlaanderen en het buitenland. Hiervoor heeft de Vlaamse regering de volgende strategische doelstelling vooropgesteld : Vlaanderen versterkt zijn positie als volwaardige actor en partner voor bilaterale relaties.

De beleidsbrief besteedt eveneens veel aandacht aan de uitbreiding van de EU. De Vlaamse regering heeft voornamelijk geopteerd voor een oriëntering naar de landen die momenteel en binnen enkele jaren tot de EU zullen behoren. In dit kader heeft de minister aangekondigd dat in het begin van 2002 een verdrag met de Tsjechische republiek moet worden afgesloten.

De organisatie van het Vlaams buitenlands beleid ondersteunt de vooropgestelde beleidsdoelstellingen. Om dit beleid concreet gestalte te geven, zijn een aantal netwerken opgezet. Export Vlaanderen is hiervan een goed voorbeeld. De gemeenschapsattachés vormen een belangrijk onderdeel van deze netwerken. Ze vertegenwoordigen Vlaanderen en vormen een Vlaams aanspreekpunt in het buitenland. Ze hebben tevens de mogelijkheid om reële contacten te leggen. Aangezien de Vlaamse regering speciale aandacht aan Centraal- en Oost-Europa wil schenken, is de Vlaamse attaché in Wenen uitzonderlijk belangrijk. Oostenrijk is een belangrijke partner binnen de EU. Bovendien kan de Vlaamse attaché te Wenen bruggen slaan naar Hongarije en Tsjechië.

Aangezien de vorige Vlaamse attaché een stage als aspirant-diplomaat is begonnen, is de post te Wenen op 1 november 2000 vacant verklaard. De vorige attaché heeft, zoals in deze zaken gebruikelijk is, een specifiek verlof gekregen voor een bepaalde periode. Aangezien hij geen ontslag heeft genomen, kan er geen definitieve vervanger worden geselecteerd. De administratie heeft op alle mogelijke manieren geprobeerd om snel een vervanger te vinden. In het verleden hebben we bij monde van de voorzitter al eens op het belang van een snelle invulling van deze vacature gewezen.

Aangezien er in april 2001 nog steeds geen vervanger was gevonden, is via Jobpunt Vlaanderen een selectieprocedure voor een vervanger met een tijdelijk contract gestart. Op 28 april 2001 zijn in dit verband krantenadvertenties geplaatst. Uit deze advertenties bleek dat de kandidaten zich tot een selectiebureau in de privé-sector moesten wenden. Ondanks de dringende aard van de vervanging zijn hierna weer ettelijke maanden voorbijgegaan. Ik kan aannemen dat de selectie van dergelijke mensen tijd kost. Het selectiebureau heeft allicht de nodige gesprekken gevoerd, onderzoeken gedaan en testen laten afnemen.

Sarens

Ondertussen zijn de bevoegdheden binnen de Vlaamse regering herschikt. Sinds 1 augustus 2001 is minister Van Grembergen bevoegd voor het Vlaams buitenlands beleid. Plots lees ik op 4 oktober op de website van de Vlaamse Gemeenschap het persbericht dat vermeldt dat de functie van gemeenschapsattaché in Wenen wordt ingevuld. Het is merkwaardig dat dit bericht niet door u, als minister verantwoordelijk voor Buitenlandse Zaken en Ambtenarenzaken is verspreid, maar door de minister voor Ontwikkelingssamenwerking. Deze laatste kondigt aan dat een van zijn medewerkers uit zijn kabinet verdwijnt en attaché wordt in Wenen. Eerst dacht ik dat deze persoon de examens had doorlopen, de ideale kandidaat was en vervolgens door de minister benoemd. Nadien vernam ik dat die kandidaat niet door het selectiebureau is voorgedragen, noch een gunstig advies van de administratie heeft gekregen. Ik vraag me af wat er dan wel is gebeurd. De kosten voor het inhuren van een selectiebureau lijken op die manier wel voorbarig en de administratie kan bovendien haar rol niet vervullen. Is de minister dan beter geplaatst om dit soort beslissingen te nemen, los van alle vorig onderzoek ?

Welke procedure werd er gevolgd om een vervanger te selecteren en aan te duiden voor de vacante plaats van gemeenschapsattaché te Wenen ? Hoe zagen de functieomschrijving, het gewenste profiel en de a priori vooropgezette beoordelingscriteria eruit ? Hebt u al dan niet een afwijkende keuze gemaakt van het advies van de administratie en de selectiecommissie ? Indien dit het geval is, meent u dan dat het privé-selectiebureau zich naar behoren van zijn taak heeft gekweten om een beoordeling en rangschikking van de kandidaten te maken ? Gebeurde dit op basis van de vooropgestelde beoordelingscriteria, op een professionele wijze en volgens de moderne human resources en managementprincipes ? Waarom sleept de eindbeslissing in deze procedure zo lang aan, terwijl de kandidaten al zijn beoordeeld en de vervanging dringend was ? Hoe verklaart u dat de benoeming niet is bekendgemaakt door de bevoegde minister ? Werd de benoeming aan de niet-weerhouden kandidaten bekendgemaakt, voor ze publiek werd gemaakt ?

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik ben het volkomen met de heer Sarens eens. Hij wijst op het belang van de post in Wenen. Het is een brugfunctie naar Centraal-Europa. Deze post blijft zo lang

onbemand dat ik me afvraag of dit een goede zaak is. De aanwerving van gemeenschapsattachés zou nog steeds op een ad-hocbasis gebeuren. In het kader van de objectiviteit zou men beter streven naar de aanleg van een soort wervingsreserve. Dat gebeurt zo voor de Belgische diplomatie. Dan kan men uit die reserve putten als er bepaalde posten vrijkomen en vermijdt men dergelijke leemtes.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de minister, zowel Duitsland als Oostenrijk kijken naar Oost- en Centraal-Europa. Het is bijgevolg belangrijk wie er wordt benoemd. Ik sluit mij hier bij aan. Het zou goed zijn dat er tussen de verschillende mensen die ter plaatse functioneren wat meer coördinatie zou zijn. Is er op dat vlak reeds enige evolutie merkbaar ? Werd daar bij de aanwerving ook rekening mee gehouden ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Het is goed dat deze interpellatie wordt gehouden, zodat eventuele misverstanden uit de wereld kunnen worden geholpen. Ik ben het uiteraard met de inleiding eens, namelijk met het toenemend belang van Midden-Europa en de landen die in de komende jaren tot de Europese Unie zullen toetreden. Vlaanderen moet hier niet als laatste aankomen, maar moet steeds bij de pinken blijven. Dat ligt in het verlengde van de keuzes die de Vlaamse regering en de ministers voor Buitenlands Beleid in het verleden hebben gemaakt. Ik apprecieer dienaangaande in het bijzonder de huidige voorzitter van de commissie die hierin een belangrijke rol heeft gespeeld. Over de hoofdlijnen zijn we het allemaal eens : Vlaanderen een gezicht geven, de belangen van Vlaanderen verdedigen, het verdedigen van de menselijkheid, nagaan hoe we de uitbouw van onze posten structureel kunnen organiseren in het kader van de uitbreiding naar Midden-Europa.

Wat de procedure om een vervanger te selecteren zelf betreft, wijs ik er de leden op dat deze functie van gemeenschapsattaché te Wenen geen vacante functie is. Dat zei de heer Sarens al. Het is een vervanging omdat de functiehouder gecontingenteerd verlof heeft genomen. Er werd gekozen voor een werving, ter selectie van een vervanger, via Jobpunt Vlaanderen. Ik heb dit dossier overgenomen toen ik mijn huidige verantwoordelijkheden op mij heb genomen. Ik had dus te maken met een procedure die al lopende was.

De functieomschrijving omvat een opsomming van resultaatsgebieden en activiteiten met betrekking

Van Grembergen

tot het leggen en onderhouden van contacten met interne of externe instanties om er de Vlaamse overheid te vertegenwoordigen. Het gaat hier dus over het algemene profiel van de persoon die tijdelijk dit ambt moet waarnemen. Die is belast met het kenbaar maken van de eigenheid van Vlaanderen om optimaal in te spelen op de kansen ter promotie van Vlaanderen, met het zoeken en onderhouden van contacten met andere Vlaamse en Belgische instanties en personen om in dat ambtsgebied maximaal initiatieven te kunnen nemen en op te treden. Hij moet relevante informatie of gegevens verzamelen en die verstrekken aan de minister. Hij is belast met het verwerven en onderhouden van inzicht en kennis op sociaal-cultureel, politiek en economisch vlak. Hiertoe worden een reeks technische en persoonlijke bekwaamheden vereist, zoals communicatievaardigheid, kunnen denken in een concept, organisatievermogen, impact- en inlevingsvermogen inzake de situatie ginder en hier, flexibiliteit, zin voor initiatief en resultaatgerichtheid.

U vroeg of mijn keuze afweek van het advies van de administratie en de selectiecommissie. Het is mijn mening dat ik daarin geen afwijkende keuze heb gemaakt. Ik heb een van de door de selectiecommissie geschikt bevonden kandidaten aangewezen. De drie kandidaten werden immers allen geschikt bevonden. Het is dus niet zo dat iemand die onbekwaam is, werd aangeduid. Er is sprake van een selectiequotatie A, B en C. C betekent dat men ongeschikt is. De drie resterende kandidaten waren allen geschikt : twee behoorden tot de selectie A en één tot de selectie B. Ik heb de kandidaat van de selectie B aangewezen. De selectiecommissie heeft voldoende streng gedifferentieerd tussen de geschikte en de niet-geschikte kandidaten en heeft dus een volgorde vastgelegd. Het behoort tot de bevoegdheid van de minister van Ambtenarenzaken om te oordelen, in samenspraak met de functioneel bevoegde minister. Nu ben ik, vanaf augustus, zowel bevoegd voor Ambtenarenzaken als functioneel bevoegd. Toen de procedure liep was ik dat nog niet : toen was de minister-president nog functioneel bevoegd. Ik heb terzake dus een beslissing genomen. U zegt dat dit lang heeft aangesleept. Dat klopt. Maar dan zegt u dat er dan plots een beslissing kwam. Nee, het was noodzakelijk dat die beslissing er kwam.

Ik heb dus kandidaat B aangeduid. Daarbij moest ik uiteraard rekening houden met het dossier zelf, met de diverse analyses en beoordelingen. Ik heb de drie dossiers gelezen. Er is sprake van veel sub-

tiële nuances. Men moet dus uiteindelijk toch zelf oordelen wie het meest in aanmerking komt. Ik heb die verantwoordelijkheid genomen, in het besef dat alle drie de kandidaten geschikt waren. Het selectiebureau en de selectiecommissie hebben zich professioneel opgesteld. Ik heb geen afbreuk gedaan aan wat me werd voorgelegd. Ik zeg niet dat dit niet ernstig is gebeurd. Ik zeg alleen dat er sprake was van subtiele verschillen qua woordkeuze. Toen ik die dossiers las, heb ik me moeten afvragen wat de essentie was en wie die functie goed kon waarnemen. Wie moet daarover beslissen : de selectiecommissie die hem een orde van voordracht heeft gegeven, of de minister zelf ? Naderhand wordt de minister in elk geval aangesproken op zijn politieke verantwoordelijkheid. Het gaat erom dat men iemand zijn vertrouwen geeft. Men acht die persoon bekwaam om goed te functioneren en zal, als er iets misloopt, dan ook de verantwoordelijkheid dragen voor die persoon. De minister kan de schuld niet afwentelen op de selectiecommissie of de administratie. De benoemde kandidaat is goed en uiterst bekwaam, dat zegt het dossier ook. Het gaat over kleine nuances in de beoordeling. Nergens in het dossier wordt gezegd dat de drie voorgedragen kandidaten niet bekwaam zouden zijn, of wordt er getwijfeld aan hun vermogen om die functie goed waar te nemen.

De vraag is eigenlijk waarom de eindbeslissing in deze procedure zo lang heeft aangesleept. Aangezien de administratie, zoals de interpellant daarnet heeft aangehaald, geen vervanger heeft gevonden, is uiteindelijk voor een procedure via Jobpunt Vlaanderen gekozen. Op 28 april 2001 is de advertentie in Vacature verschenen. De kandidaten hebben tot 14 mei 2001 de tijd gekregen om hun sollicitaties rechtstreeks aan het door Jobpunt Vlaanderen aangeduide selectiekantoor te bezorgen. Op 18 mei 2001 had het selectiebureau 68 sollicitaties ontvangen.

In overleg met de selectie-adviseurs is in het licht van het profiel een eerste grondige screening van de kandidaten op basis van de ontvangen cv's doorgevoerd. Op deze manier is een lijst met negen gepreselecteerde kandidaten opgesteld. Deze kandidaten zijn opgeroepen voor oriënterende interviews, een persoonlijkheidstest en drie taaltesten. De minister-president heeft geen rechtstreekse invloed op deze selectie uitgeoefend. Na de kandidaten op 29 juni 2001 te hebben gehoord, heeft de selectiecommissie het kabinet van de minister-president op 4 juli 2001 een omstandig verslag gestuurd, in de hoop dat de eindbeslissing nog voor het zomerreces zou worden genomen. Wegens de bevoegdheidsherschikkingen binnen de Vlaamse re-

Van Grembergen

gering is deze eindbeslissing tijdens de daaropvolgende weken evenwel uitgebleven. Op 4 september 2001 heeft de administratie het dossier aan mijn kabinet overgemaakt. Op 12 september 2001 heb ik een beslissing genomen en ter uitvoering aan de administratie overgemaakt.

Vooraleer de tegenkandidaten mee te delen dat ze niet waren weerhouden, heb ik de door mij aangeduide kandidaat gevraagd of hij de functie wou aanvaarden. Indien hij de functie niet wou aanvaarden, moest ik dit immers aan de andere kandidaten laten weten. Bovendien moest de administratie in dit verband de nodige zekerheid krijgen. Op 5 oktober 2001 is de weerhouden kandidaat bij formeel schrijven op de hoogte gebracht van de genomen beslissing. Op 3 oktober 2001 zijn de tegenkandidaten schriftelijk op de hoogte gebracht van de aanstellingsbeslissing. De gemotiveerde ministeriële beslissing is op 10 oktober 2001 overgemaakt.

Op 4 oktober 2001 is de aanstelling onrechtstreeks vermeld op de website van minister Anciaux. Deze aankondiging was niet bedoeld als een bekendmaking van het selectieresultaat, maar sloeg enkel op het feit dat de geselecteerde kandidaat het kabinet van minister Anciaux zou verlaten met bestemming Wenen. Aangezien de betrokkene op het kabinet van minister Anciaux werkzaam was, is dit een interne mededeling.

Ik wil er trouwens op wijzen dat het hier geen benoeming betreft. Het gaat om een tijdelijke aanstelling. Het is in het verleden nooit de gewoonte geweest om hierover een mededeling in de pers te publiceren.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de minister, ik wil u alleszins bedanken voor uw uitvoerige toelichting. Indien een minister geen politieke verantwoordelijkheden meer zou nemen, zouden we hem ook niet langer kunnen bevragen.

De minister heeft het daarnet over het subtiel onderscheid tussen de kwaliteiten van de verschillende kandidaten gehad. Ik vind dit eigenaardig. Een professioneel bureau heeft een onderscheid tussen A-kandidaten en B-kandidaten gemaakt. Omwille van het belang van deze post vind ik het merkwaardig dat de minister niet voor de A-kandidaten, maar voor een B-kandidaat heeft gekozen. Hij heeft hierbij ook het feit genegeerd dat de A-kan-

didaten door de administratie werden voorgedragen.

Door de vorige beroepsactiviteit van de aangestelde kandidaat kan ik me in dit klimaat van nieuwe politieke cultuur moeilijk van de indruk ontdoen dat dit een politieke benoeming is. Ik vind het eveneens merkwaardig dat het kabinet van de minister geen enkele mededeling hierover heeft gedaan. Misschien is dit normaal omdat het een tijdelijke aanstelling betreft. Het lijkt me toch eigenaardig om de vermelding van de beslissing op de website van de Vlaamse Gemeenschap een interne mededeling te noemen. Mijns inziens betreft het hier een zaak die we zeker moeten opvolgen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Ik vraag me af welk nut het heeft om bepaalde procedures uit te stippelen. De selectieprocedure heeft drie geschikte kandidaten opgeleverd. Er is evenwel een onderlinge classificatie van deze drie kandidaten. Twee van hen behoren tot de categorie A en één kandidaat behoort tot de categorie B. Aangezien de minister voor de persoon uit categorie B heeft gekozen, vraag ik me af welke zin het heeft om bij de selectieprocedure een classificatie te gebruiken. De logica hiervan ontgaat me.

De minister heeft daarnet verklaard dat bepaalde subtiële overwegingen hem uiteindelijk voor de kandidaat uit categorie B hebben doen kiezen. Ik ben het echter eens met de heer Sarens dat deze beslissing sterk de indruk wekt dat de doorslaggevende overweging van de minister helemaal niet zo subtiel is geweest.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, ik zou hier even een anekdote willen vertellen over mijn bezoek aan de Breugheltentoonstelling in Wenen. Ik was voor die tentoonstelling uitgenodigd omdat ik de organisatoren iets had uitgeleend.

Ik vind het de moeite om de leden van deze commissie te vertellen dat de Vlaamse attaché gewoon het knechtje van de vrouw van de Belgische ambassadeur te Wenen is. De Vlaamse attaché heeft volgens mij geen enkele onafhankelijke Vlaamse bevoegdheid.

Ter gelegenheid van de Breugheltentoonstelling had de ambassade een buffet georganiseerd. Op dat buffet heb ik een Vlaming in het Frans met een

Verrijken

dame horen praten. Even later heeft de man zich aan mij voorgesteld als de Vlaamse attaché te Wenen. De dame in kwestie bleek de vrouw van de Belgische ambassadeur te zijn. Zij heeft me in het Frans aangesproken. Ik heb haar zo beleefd mogelijk verzocht om Nederlands te spreken. Zij heeft hierop geantwoord dat : 'Je n'ai pas à connaître le Flamand.' Ik heb hierop gezegd dat ik wel begreep waarom Vlaanderen zijn onafhankelijkheid wenst. Hierop is zij iets diplomatischer geworden en heeft ze me gezegd : 'Vous aurez votre indépendance'. Op dit vlak was zij een van de meest optimistische Belgen die ik ooit heb ontmoet.

De functie van de Vlaamse attaché bestond er blijkbaar in om het bord van de vrouw van de ambassadeur te dragen. Dit was blijkbaar zijn enige culturele functie. Hij was letterlijk een knecht. Hij was verplicht om met haar in het Frans te converseren. Ik heb toen vastgesteld dat zich ginds nog negentiende-eeuwse taferelen afspelen. Ik ga ervan uit dat de attaché in kwestie een bekwaam man is. Hij heeft trouwens enkele schandalige praktijken in de Belgische ambassade te Wenen uiteengezet. We moeten opletten dat de nieuwe attaché ook geen slippendrager van de ambassade wordt.

Ik vraag me trouwens af of de attaché nog steeds in de – overigens schitterende – Belgische ambassade is gehuisvest. Twee jaar geleden was dit alleszins nog het geval. Het zou beter zijn om de Vlaamse attaché in Wenen een onafhankelijke huisvesting te bezorgen. Dit zou een symbolische betekenis hebben en het zou hem ontslaan van de verplichting om contacten te onderhouden met de Vlaamsvrijzinnige vrouw van de Belgische ambassadeur.

Sommige mensen denken misschien dat het goed gaat met de Vlaamse attachés en dat de Vlaamse belangen worden verdedigd. Ik heb evenwel vastgesteld dat Vlaanderen wordt vernederd.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Mijnheer Verrijken, aangezien u een erudiet en cultureel bewust iemand bent, verbazen een aantal van uw opmerkingen me ten zeerste. U zou toch moeten weten dat er in 1994 een Vlaams Huis is geïnstalleerd in Wenen. In dit gebouw zijn alle Vlaamse diensten samengebracht.

Dat de betrokken Vlaming zich tijdens het buffet als een echte wereldburger volgens de regels van de hoffelijkheid heeft gedragen, zou uiteraard van een enorme galanterie kunnen getuigen.

De heer Verrijken heeft wel gelijk wanneer hij stelt dat een aantal echtgenoten van Belgische diplomaten het Nederlands onmachtig zijn of weigeren het te spreken. Aangezien dit punt buiten het onderwerp van deze interpellatie valt, kunnen we er nu beter niet dieper op ingaan. Ik vind dit een bijzonder ergerlijke toestand. De overheid kan de echtgenoten van ambassadeurs geen functionele verplichtingen opleggen. Ik vind echter dat ze de morele verplichting hebben om de taal van de meerderheid der Belgen te spreken. Ik ben niet de enige die zich hieraan al heeft geërgerd. Dit is vroeger ook al ter sprake gekomen. De galanterie van de voormalige gemeenschapsattaché te Wenen staat evenwel buiten kijf.

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, over de hoffelijkheid van de voormalige gemeenschapsattaché wil ik me niet uitlaten. In het verleden schreef de Oostenrijkse etiquette voor een man in het gezelschap van een dame nog veel meer voor dan het dragen van een bord. Er is evenwel een duidelijk verschil tussen hoffelijkheid en slaafsheid. Ik zal alleszins onthouden wat hier is gezegd.

Ik wil de kern van deze interpellatie niet ontlopen. De vraag is of het hier om een politieke benoeming gaat. Enkel in de zin dat de bevoegde minister als politicus zijn verantwoordelijkheid neemt en voor de benoeming zorgt, gaat het hier om een politieke benoeming. Ik heb mijn oordeel evenwel niet op de aanhorigheid van de betrokken kandidaten bij een partij gebaseerd. In die zin gaat het zeker niet om een politieke benoeming. Wie mijn kabinet kent, weet dat alle kleuren van het kleurrijke Vlaanderen daar aanwezig zijn. Ik stel mijn medewerkers nooit vragen over hun politieke voorkeur.

De politieke voorkeur van de persoon die werd aangesteld interesseert me gewoonweg niet. Mij interesseert het om een bekwaam man aan te duiden, die kennis heeft van het Midden-Europese gebeuren en het culturele, sociale en economische weefsel van Centraal-Europa goed kent, aangezien we daar een uitbreiding van de EU beogen. Ik heb in eer en geweten een goede kandidaat aangeduid. Dit is niet in tegenstrijd met het feit dat er drie geschikte kandidaten waren. Volgens de logica van uw collega zou de classificatie A, B, C bevelend zijn. C betekent dat een kandidaat niet geschikt is. De overige classificaties zijn niet bevelend. Als dit wel het geval zou zijn, zou de verantwoordelijkheid van de minister volledig zijn uitgeschakeld. Het is een oriënterende classificatie. Ik heb gemeend,

Van Grembergen

zonder enig politiek vooroordeel, voor deze tijdelijke invulling een goede kandidaat te hebben aangeduid.

Voor de post in Londen zal een wervingsreserve worden aangelegd, zodat we een lijst van beschikbaar personeel hebben. Dit zal op dezelfde manier gebeuren.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het laatste woord.

De heer Freddy Sarens : Ik blijf met heel wat vragen zitten en begrijp niet altijd de subtile argumenten ten aanzien van A- en B-kandidaten. We blijven dit dossier opvolgen. Ik kondig hier aan dat we een motie zullen neerleggen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Sarens werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de stand van zaken betreffende de ratificatie van de Europese Kaderconventie inzake de bescherming van nationale minderheden

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de stand van zaken betreffende de ratificatie van de Europese Kaderconventie inzake de bescherming van nationale minderheden.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, eind juli vorig jaar heeft federaal minis-

ter Michel de conventie van de Raad van Europa ter bescherming van de nationale minderheden ondertekend. Dit was onverwacht, al wisten we dat het op komst was. Het was een voorwaarde om de PSC over de streep van Lambermont te trekken. De Vlaamse regering had tot dan toe de ondertekening tegengehouden, omdat er volgens haar buiten de Duitstaligen in Wallonië, in dit land geen nationale minderheden zijn. De regering heeft haar houding dan versoepeld door alleen nog te vragen dat zou worden toegevoegd dat de wettelijke en grondwettelijke bepalingen op taalgebied gerespecteerd moeten worden en door af te spreken dat de interministeriële conferentie voor buitenlands beleid een definitie van het begrip nationale minderheid zou opmaken.

Minister Michel was door de gewesten gemachtigd om het verdrag te ondertekenen. Over het feit dat er geen akkoord was binnen de Brusselse regering hebben we sindsdien niets meer gehoord, behalve dat minister Chabert van de Brusselse regering in een brief aan minister Michel had medegedeeld dat er geen consensus was binnen de Brusselse regering. Dat heeft de federale minister niet belet het verdrag te ondertekenen. Hij zegt daarover : 'Waarom zou ik de heer Chabert geloven ?'. Minister Chabert heeft van het feit dat men hem opzij heeft gezet in de Brusselse regering, geen zaak meer gemaakt .

De interministeriële conferentie voor buitenlands beleid moet naar een consensus omtrent de bepaling van het begrip nationale minderheid streven. Op 3 oktober stond het onderwerp op de agenda van die conferentie. U hebt mij als antwoord op een schriftelijke vraag laten weten dat afgesproken is dat een werkgroep van experts zou worden samengesteld met de opdracht om een onderzoek naar een hanteerbare definitie te verrichten. Graag wilde ik weten wie van die werkgroep deel uitmaakt ? Ik dacht dat er vroeger reeds zulke werkgroep heeft bestaan.

Uit het antwoord van de heer Michel op een interpellatie in de Kamer van de heer Tastenhoye blijkt dat de politieke discussie over het verdrag er pas komt na de indiening van het verslag van die bewuste werkgroep. De PSC en het FDF dringen aan op bekwame spoed en dreigen beroep aan te tekenen bij het Arbitragehof tegen de overheveling van de gemeente- en provinciewet. Het is duidelijk dat de Franstaligen een definitie nastreven die hen zo ruim mogelijke kansen biedt om hun doelstellingen ten aanzien van de Vlaamse Rand rond Brussel, en ook Voeren bijvoorbeeld, te verwezenlijken. De hardnekkigheid waarmee ze sedert de totstandko-

Van Nieuwenhuysen

ming enige jaren geleden van het verdrag hebben geijverd voor de ondertekening en nu ook voor de ratificatie ervan, geeft aan dat we maximaal op onze hoede moeten zijn. Ze stoppen die doelstellingen niet onder stoelen of banken, maar in alle bussen van de Vlaamse Rand.

Vlak na het afsluiten van de Lambermontakkoorden was er een pamflet van de PSC. Een paar weken geleden heeft het FDF, dat toch deel uitmaakt van de regering, klare en duidelijke taal gesproken. Er worden argumenten naar voren gebracht waarmee de Vlaamse regering in de verdere onderhandelingen over deze aangelegenheid het best rekening houdt. Er wordt op gewezen dat het België niet vrij staat om een eigen definitie van nationale minderheid te formuleren. De Raad van Europa heeft dat in 1993 reeds gedaan met de resolutie 1201. Men zou een compromis kunnen uitwerken rond een of andere definitie, maar de Raad van Europa zal in geval van klachten waarschijnlijk wel op basis van de eigen definitie een uitspraak doen.

U herinnert zich dat mevrouw Nabholz-Haidegger, bij het afsluiten van haar jongste bezoek in september van vorig jaar, heeft aangegeven dat de Franstaligen uit de Rand aan die definitie van een minderheid van de Raad van Europa beantwoorden. Het is verontrustend dat mevrouw Nabholz in het bewuste pamflet van het FDF bijna als een kopstuk van het FDF wordt voorgesteld. Het rapport dat zij binnen enkele weken bij de Raad van Europa zal neerleggen is, in het licht van de besprekingen over een mogelijke ratificatie van het verdrag, wel erg belangrijk.

Het doemscenario dat het FDF in zijn pamflet uit de doeken doet, zou wel eens waar kunnen zijn. Verschillende Vlaamse beleidsmaatregelen in of voor de Rand moeten sneuvelen. Er staat een hele opsomming in. Het initiatief Vlabinvest en de subsidiëring van uitsluitend Vlaamse verenigingen zullen er bijvoorbeeld moeten aan geloven. Het voorkeepsrecht ten behoeve van autochtone inwoners moet worden afgeschaft. Allerlei Franstalige en internationale sociaal-culturele verenigingen en sportverenigingen zullen, in dezelfde mate als hun Vlaamse tegenhangers, erkend en gesubsidieerd moeten worden. De kabelmaatschappijen moeten alle Franstalige must-carryzenders verspreiden, inclusief Télé-Bruxelles. De subsidiëring door de Franse Gemeenschap van bladen zoals Carrefour zal niet langer kunnen worden verhinderd. Misschien moeten deze bladen zelfs worden betaald.

Het Franstalig onderwijs in Vlaanderen zal zich verder kunnen ontwikkelen. De taalinspectie zal uit den boze zijn. Er zullen nieuwe taalrechten aan de Franstaligen kunnen worden toegekend in gemeenten, andere dan de faciliteitengemeenten.

Zo'n pamflet heeft natuurlijk vooral propagandistische doeleinden. De Franstaligen hebben misschien ongelijk, maar misschien ook niet. Niemand kan dit met zekerheid zeggen. Ik citeer uit de nota van 22 februari vorig jaar van de administratie Buitenlands Beleid: 'Een consensus is tussen experts dat sommige bepalingen van het verdrag tegenstrijdig zijn met de Belgische taalwetgeving.' Hoe moet dat dan verder? Wat primeert er? Als het tot een ratificatie komt, ben ik daar niet gerust in. Mijn grote vrees bestaat erin dat eens het verdrag, al dan niet met toegevoegde definities of reserves, is geratificeerd, de Franstaligen een offensief bij de Raad van Europa zullen ontketen.

Blijft de Vlaamse regering in het licht van deze ontwikkelingen nog altijd zo onbekommerd kijken naar de ratificatie van dit verdrag? Hoe is de stand van zaken in de interministeriële conferentie buitenlandse beleid? Moeten de experts dit rapport over een mogelijke definitie binnen een bepaalde datum aan de interministeriële conferentie voorleggen?

Zijn er nog contacten geweest met de Raad van Europa, na het bezoek van mevrouw Nabholz-Haidegger? Het lijkt me aangewezen om proactief naar de leden van de commissie Juridische Aangelegenheden en Mensenrechten van de Raad van Europa op te treden, omdat deze mensen uiteindelijk het rapport moeten bespreken.

In juni vorig jaar hebt u in het antwoord op de interpellatie van de heer Van Overmeire gezegd dat de regering zich assertiever zou opstellen dan vroeger. We weten wat er in dat vorig rapport stond en we weten dat dit te wijten was aan het gebrek aan communicatie vanwege de Vlaamse regering.

De voorzitter : De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : De Europese Kaderconventie inzake de bescherming van nationale minderheden is een belangrijke en waardevolle conventie. Dit kan niet gezegd worden van de bedoelingen van sommige Franstalige landgenoten die de kwestie van de Franstaligen in de Rand bij de Raad van Europa aanhangig maakten.

Ik meen evenwel dat we hierop niet verkramppt moeten reageren, maar rustig en zelfbewust, vanuit

Glorieux

het respect voor de Kaderconventie en ook voor de communautaire wetten in ons land. Het werd al gezegd : de Kaderconventie gaat over nationale minderheden. Dat is ook het standpunt van de regering. Wanneer de Franstaligen zich voortaan in ons land definiëren als een nationale minderheid, dan hebben we te maken met een heel belangrijk nieuw politiek feit. Dat de PSC en het FDF zich tegenover hun electoraat willen profileren is hun zaak, maar dat betekent natuurlijk niet dat hun interpretatie de correcte is. Laat ons dus sereen alle medewerking verlenen aan het onderzoek en ook vertrouwen op de correctheid en de redelijkheid van de onderzoekers. Een verkrampde en vijandige houding kan alleen maar in ons nadeel worden aangerekend, terwijl dit helemaal niet nodig is als we kijken naar de grond van de zaak.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij de interpellant. Ik heb enkele vragen, die ik ook al stelde toen de zaak-Wezenbeek-Oppem aan de orde was. Blijkbaar zijn bepaalde dossiers aan elkaar gekoppeld op het federale vlak. Ik las het interview van zaterdag met de heer Moureaux, die daarin deze Kaderconventie eist. Hij zegt : 'Le dossier n'avance pas bien.' Minister Michel is afwezig geweest wegens het Europese voorzitterschap, dat begrijpt Moureaux, maar nu moet hij zich zo snel mogelijk op dat dossier werpen. De heer Moureaux vraagt een gesprek met Bauduin, de heer Ducarme en mevrouw Milquet, om dat waar te maken. Mijnheer Glorieux, het Lambermontakkoord is immers tot stand gekomen door een historisch bedrog van de PSC.

De heer Eloi Glorieux : Uw zusterpartij.

De heer Eric Van Rompuy : Dat is onze zusterpartij geweest. Maar laten we ernstig blijven. Er is bedrog gepleegd. Men heeft de Franstaligen beloofd dat dit minderhedenverdrag zou worden ondertekend, waardoor de Franstaligen eigenlijk een minderheid zouden worden. Aan Vlaamse zijde heeft men verklaard bereid te zijn dat verdrag te ondertekenen, op voorwaarde dat er een bruikbare definitie zou komen van het begrip 'minderheid'. In Vlaanderen hebben we er een bepaalde interpretatie aan gegeven, namelijk die waartoe de Vlaamse regering heeft beslist op 23 juli 1997 : 'Dat noch de Nederlandstaligen, noch de Franstaligen in België, noch op het hele grondgebied van het koninkrijk, noch op een deel ervan, kunnen worden be-

schouwd als een nationale minderheid.' Hoewel ze dat laatste niet zo expliciet heeft geschreven in haar persmededeling van 28 juni 2001, heeft de huidige Vlaamse regering het over 'een bruikbare definitie'. Ik kan me moeilijk indenken dat de huidige minister van Binnenlandse Aangelegenheden een andere definitie zou aanvaarden dan deze die de Vlaamse regering op 23 juli 1997 heeft geformuleerd. Op dat vlak heb ik volle vertrouwen in hem. Maar er wordt natuurlijk een politiek spel gespeeld.

Zaterdag komt mevrouw Nabholz-Haidegger naar de Senaat. Wie vaak de Franstalige pers leest, komt dat soort dingen te weten. Verscheidene leden van de Belgische regering zullen er worden ontvangen. Op de agenda staat 'une échange de vue consacré à la mise en oeuvre en Belgique de la Convention Cadre pour La Protection des Minorités Nationales'. De zaak komt dus in een stroomversnelling.

Mijnheer Glorieux, de heer Moureaux maakt er een politieke zaak van. Dit is volgens hem beloofd en moet worden uitgevoerd. U kunt wel zeggen dat het gaat over de PSC en het FDF, maar ook de PS profileert zich op dat vlak. Het is steeds hetzelfde opbod dat daar gebeurt. De Vlaamse meerderheidspartijen zitten ook in de federale regering : ook uw partij. De heer Verhofstadt heeft zich er eigenlijk toe verbonden om die conventie niet alleen te ondertekenen, maar ze ook waar te maken. Dat is beloofd, tenzij daar sprake is geweest van bedrog. Dan is dat Lambermontakkoord gebouwd op bedrog.

Ik wil de minister, die terzake onze woordvoerder is, vragen of de regering zich houdt aan de definitie van 23 juli 1997. Ik twijfel daar niet aan, maar zou het graag bevestigd zien.

Verder merken we dat er een koppeling wordt gemaakt tussen de dossiers die aan de orde zijn. Nog de avond van de interpellatie in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden hebt u de heer Van Houbrouck ontvangen. Naderhand zei hij dat het een hoofs gesprek was, maar dat ieder bij zijn standpunt is gebleven. Dat heeft me ook gerustgesteld. Ik las dat in de Financieel Economische Tijd. Aan de andere kant heb ik gelezen dat de gouverneur toch nog eens ter plaatse de zaak gaat onderzoeken. Hij zou nog niet van plan zijn meteen een commissaris te zenden.

Mijnheer Glorieux, er wordt op het federale vlak een politiek spel gespeeld. In Le Soir van vandaag lees ik dat de heer Verhofstadt een grote verklaring gaat afleggen die het regeringsbeleid nieuw leven

Van Rompuy

moet inblazen. Daar zou een bijvoegsel aan vast zitten over de vraag hoe men al deze dossiers gaat regelen, over een gedragscode terzake. Dat zou er in kunnen bestaan dat men zowel de zaak-Wezenbeek-Oppem als de Kaderconventie wat vertraagt. De heer Moureaux eist zo snel mogelijk een beslissing terzake. Voor ons is het natuurlijk belangrijk te weten wat de Vlaamse regering gaat doen. Gaat ze het standpunt dat ze heeft ingenomen ook hard maken ? Het is echter duidelijk, mijnheer Glorieux, dat er sprake is geweest van een grandioos bedrog om dat Lambermontakkoord tot stand te brengen. Helaas is het in de Belgische politiek zo dat, indien men elkaar bedriegt op het communautaire vlak, dit vroeg of laat aan de oppervlakte komt. Dat zou wel eens kunnen gebeuren in de volgende maanden.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, het is een oud zeer waarmee we worden geconfronteerd. Zonet nog werd verwezen naar de beslissing van de vorige Vlaamse regering van 1997.

Er is de beslissing van 1997. In juni 2001 was er een interpellatie over deze aangelegenheid. In deze commissie vond er een gedachtewisseling plaats met de minister-president op 10 juli van dat jaar. Er is ook een tweede beslissing terzake van de huidige Vlaamse regering. Ik lees daarin het volgende : 'Deze visie komt erop neer dat een ratificatie niet tot gevolg kan hebben dat er afbreuk wordt gedaan aan de grondwettelijke bepalingen, garanties of beginselen, en evenmin aan de wet- en decreetgevende normen die het taalgebruik regelen. Evenmin kan de ratificatie gebeuren als er niet een voor iedereen aanvaardbare definitie van het begrip minderheid wordt gevonden. Ik meen te mogen zeggen dat de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden deze conclusie in grote mate heeft gedeeld.' In de nota van de minister-president lees ik verder : 'Opgemerkt kan worden dat deze visie aansluit bij het standpunt van de vorige Vlaamse regering, met dien verstande dat toen reeds melding werd gemaakt welke definitie Vlaanderen wenst te geven aan het begrip nationale minderheid, met name dat, rekening houdend met het institutionele machts evenwicht binnen de federale overheid en met het grondwettelijke kader inzake taalwetgeving in België, de Nederlandstaligen en Franstaligen in België noch op het hele grondgebied van het koninkrijk, noch op een

deel ervan kunnen worden beschouwd als een nationale minderheid in de zin van deze Kaderconventie.' Ik heb dit volledig geciteerd omdat het van belang is wat de verantwoordelijkheden betreft.

Ik weet dat er ondertussen, zoals dat werd beslist, daarover verder is gepraat in de interministeriële conferentie. Dat geeft natuurlijk aanleiding tot allerlei geruchten en verklaringen in de pers, maar ook tot interpellaties, zowel federaal als in Brussel. Naar aanleiding van een dergelijke interpellatie noteer ik dat de Brusselse minister-president de Donnea vindt dat het niet goed vooruit gaat met de interpretatie van 'nationale minderheid'. Er is een nieuwe werkgroep opgericht om dat verder te bestuderen, aldus minister-president de Donnea. Hij heeft tijdens die interpellatie ook gezegd dat er een rondetafelconferentie zou worden gehouden met Belgische en Europese autoriteiten. Dat heeft me verbaasd. Mijnheer de minister, is Vlaanderen daarbij betrokken ? Dit kan natuurlijk betrekking hebben op die bijeenkomst van komende zaterdag. Maar toch wil ik daar mijn bezorgdheid over uitdrukken, omdat we worstelen met de vraag welke indruk wij in Vlaanderen met onze situatie in Europa zullen maken. Het zal een moeilijke oefening zijn om goed voor de dag te komen, maar onze structuur moet toch blijven bestaan.

De voorzitter : De heer Weyts heeft het woord.

De heer Johan Weyts : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ook ik wil mijn grote bezorgdheid uiten over de Europese Kaderconventie. Als vooral het FDF die opnieuw aan de orde heeft gebracht in de Raad van Europa, is dat omdat het meent ditmaal succes te kunnen boeken.

Ik was in 1998 aanwezig in de commissie voor Justitie van de Raad van Europa. Daar heb ik toen als enige tegen de goedkeuring van het verslag van de heer Columberg gestemd. We hebben dat verslag kunnen amenderen in de openbare vergadering, maar dat is slechts gelukt omdat het op een vrijdag als laatste punt op de dagorde stond, toen 80 procent van de leden reeds vertrokken waren naar hun eigen land.

Ik vrees dat we in de Raad van Europa aan het kortste eind zullen trekken, omdat het onbegonnen werk is om aan buitenlanders de ingewikkeldheden en gevoeligheden van ons eigen land en onze eigen regelingen duidelijk te maken. Het is belangrijk dat deze commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden eenparig achter de definitie van de Vlaamse regering van 23 juli 1997 staat. Deze komt erop neer dat in België noch de Franstaligen noch de

Weyts

Nederlandstaligen als een minderheid in de zin van de conventie kunnen worden beschouwd. We moeten daar pal achter blijven staan. Als we daar om om het even welke reden iets zouden toegeven, dan zouden we op een ongehoorde manier tekort schieten op het vlak van onze Vlaamse verplichtingen.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : In eigen naam wil ik ook enkele opmerkingen maken, aansluitend bij de opmerkingen van de leden.

De beslissing van 23 juli 1997 had de unanieme steun van het Vlaams Parlement. Op 20 juni 2001 heb ik de minster-president ondervraagd over dit punt. Er bestond immers misschien enige onduidelijkheid over dit standpunt. Hij heeft ons geantwoord dat het standpunt van 23 juli ook onverkort het standpunt van de huidige regering blijft.

Wel las ik met grote consternatie wat de heer Vande Lanotte op 16 januari heeft gezegd in een interview met een Franstalige krant. Hij zei een aantal merkwaardige dingen. Hij heeft gezegd dat 'au niveau Flamand, on te trouve plus 100 pourcent des gens pour dire qu'il n'y a pas de minorités en Belgique'.

Ik wil dit onderwerp hier niet ten gronde bespreken. Mijns inziens liggen de zaken eenvoudig. Het comité van experts dat zich over deze kwestie heeft gebogen, is het erover eens dat er volgens de algemeen geldende benadering eigenlijk maar één minderheid kan worden aangeduid, namelijk de Duitsstaligen. Het comité van experts heeft zich hierover haast unaniem uitgesproken. Ik ben er zelf ook van overtuigd dat er argumenten voor deze stelling te vinden zijn.

De conventie van de Minderheden is bedoeld om minderheden buiten de landsgrenzen op verschillende domeinen waarborgen te verlenen. Dit geldt, bijvoorbeeld, voor de Roemenen buiten Roemenië en voor de Hongaren buiten Hongarije. België beschikt over een constitutioneel evenwicht. Ik ben het eens met de heer Glorieux dat we dit evenwicht niet verkramppt mogen benaderen. Dit evenwicht is gebaseerd op de grondwettelijke waarborgen voor een minder talrijke groep van de Belgische bevolking. De Belgische grondwettelijke en bijzonderwettelijke institutionele bepalingen kunnen niet met de bepalingen van de conventie van de Minderheden worden gecombineerd. We kunnen voor de conventie van de Minderheden kiezen,

maar dit betekent dat we dan de bestaande grondwettelijke bepalingen opgeven.

Als gemeenschapssenator maak ik deel uit van de parlementaire afvaardiging naar de Raad van Europa. Ik heb vernomen dat de commissie voor Juridische Zaken een rondetafelgesprek zou organiseren in verband met het rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger. Bij die gelegenheid zou deze commissie zich over een ontwerp van rapport buigen. Tijdens het tweede deel van de plenaire zitting, dat voor het einde van april 2002 is gepland, zou de plenaire assemblée dan de kans krijgen om zich hierover uit te spreken. Tijdens het voorziene rondetafelgesprek zouden alle betrokkenen nog eens de kans krijgen om een laatste keer voor de plenaire zitting poolshoogte te nemen.

De bijeenkomst van volgende zaterdag is een zeer eigenaardige aangelegenheid. Het is kennelijk de bedoeling geweest om op zaterdag 19 januari 2002 een geheime bijeenkomst te houden. Blijkbaar is deze vergadering op een bepaald ogenblik anders georiënteerd. Minister Michel heeft geprobeerd om een geheim of vertrouwelijk initiatief te nemen. Blijkbaar wilde hij bepaalde zaken uit het licht van de schijnwerpers houden. Zo lang met de nodige principes rekening wordt gehouden, heb ik hier geen problemen mee. In sommige gevallen is het mogelijk om op deze manier een oplossing voor een probleem te vinden.

Minister Michel heeft hierbij wellicht geen rekening gehouden met het overzicht dat de diensten van de Senaat wekelijks ronddelen. Hoewel het eerste gedeelte van de plenaire zitting volgende week in Straatsburg plaatsvindt, hebben heel wat mensen tot hun grote verrassing vastgesteld dat er plots twee bijeenkomsten zijn gepland. Zonder dat hier enige toelichting, vermelding van een commissie of van een onderwerp bijstaat, maakt het overzicht gewag van een "Raad van Europa" die in de Belgische Senaat zal plaatsvinden.

Aangezien het voor minister Michel een lastige zaak is om dit initiatief alleen te oriënteren, is tijdens de discussies in de ICBB besloten om hier een Nederlandstalige minister bij te betrekken. Minister Vande Lanotte, die, samen met de andere leden van de ICBB, aan de gesprekken zal deelnemen, zal voor de nodige evenwichten moeten zorgen. In normale omstandigheden zou minister Van Grembergen, als component van de ICBB, hiervoor een uitnodiging hebben ontvangen.

Op deze bijeenkomst zullen de vier experts van de commissie van Venetië aanwezig zijn. Dit is een

Voorzitter

commissie die is opgericht door het comité van ministers van de Raad van Europa. Deze commissie zoekt naar juridische oplossingen voor bestaande problemen. Zo heeft deze commissie een bijdrage geleverd tot het opstellen van nieuwe grondwetten in Centraal-Europese landen die tot de Raad van Europa zijn toegetreden. Dit betekent dat de vier experts samen met de politieke verantwoordelijken aan de bijeenkomst zullen deelnemen. Deze bijeenkomst zal trouwens door de heer Russell-Johnston, voorzitter van de parlementaire assemblee van de Raad van Europa, worden voorgezeten. Dit is niet de gewone gang van zaken.

Eén aspect van deze zaak bevreemdt me uitermate. Op dit vlak zou ik van de Vlaamse regering dan ook enkele duidelijke antwoorden willen krijgen. Het is blijkbaar de bedoeling van deze bijeenkomst om het comité van experts en de vertegenwoordigers van de verschillende entiteiten een proeve van een goede definitie van minderheden in België te laten opstellen.

Dit staat uiteraard haaks op de bestaande Belgische benadering. Ik beweer niet dat onze benadering zaligmakend is of voor heel de planeet kan gelden, maar het is zeer eigenaardig dat het comité van experts niet onafhankelijk aan een definitie van minderheden werkt. De experts geven niet gewoon hun mening, want ze vergaderen samen met de politieke vertegenwoordigers van de verschillende entiteiten.

Van de zeven effectieve leden van de parlementaire delegatie in de Raad van Europa heeft minister Michel aanvankelijk enkel de heer Henry aangezocht om volgende zaterdag met de experts te spreken. In zijn eigen evenwichtslogica heeft minister Michel later een tweede afspraak gemaakt. Ten gevolge hiervan zal de heer Goris, een Nederlandstalig volksvertegenwoordiger, de bijeenkomst ook bijwonen.

De andere leden van de parlementaire delegatie, met inbegrip van mezelf, zijn hier niet van op de hoogte gebracht. Ik voel me op geen enkele manier betrokken bij de bijeenkomst die volgende zaterdag wordt georganiseerd.

In het licht van een eventuele toekomstige besluitvorming betreft het hier nochtans een belangrijke bijeenkomst. Het gaat hier om het laatste contact tussen mevrouw Nabholz-Haidegger en de experts. De vergadering wordt bovendien voorgezeten door de voorzitter van de parlementaire assemblee.

Deze gebeurtenissen roepen heel wat vragen op. Ik zou eens duidelijk willen horen wat de Vlaamse regering vindt van de aard van deze bijeenkomst en van de besluiten die eruit zouden kunnen voortvloeien.

Mijns inziens is deze bijeenkomst op een hoogst merkwaardige wijze georganiseerd. Het Vlaams Parlement heeft steeds voor een open en beschaafde aanpak gekozen. Wij proberen open te staan voor alle mogelijke argumenten. Ik wil niet dat de Vlamingen in Europa worden beschouwd als een volk dat minderheden niet respecteert. Bovendien gaat de Raad van Europa op deze manier totaal voorbij aan de bestaande faciliteitenregelingen. Deze handelwijze voedt een voor ons onaanvaardbare mening. Ik hoop dan ook dat de Vlaamse regering de situatie juist zal inschatten.

De minister-president en alle andere betrokkenen hebben steeds verklaard dat de Conventie van de Minderheden niets met het Lambermontakkoord te maken heeft. Ik geloof daar niets meer van. De beslissing om minister Michel achter de schermen voor de ondertekening te laten zorgen, is de aanzet geweest tot een fundamentele afwijking van ons democratisch rechtsbestel. Mijns inziens wordt hier dubbel spel gespeeld. Aangezien we dit onmogelijk kunnen aanvaarden, treed ik mijn fractievoorzitter volledig bij.

De heer Johan Weyts : Mijnheer de voorzitter, het verwondert me niets dat deze vergadering in de Senaat plaatsvindt. Het dossier is indertijd ondertekend en ingediend door de senatoren De Decker en Clerfayt. Ze hebben de andere leden van de Belgische delegatie in de Raad van Europa in dit verband trouwens nooit geconsulteerd.

Dit dossier druist duidelijk tegen de Belgische belangen in. De voorzitter heeft daarnet verklaard dat het onmogelijk is om het Belgische constitutionele evenwicht tijdens een korte vergadering aan de leden van de Raad van Europa uit te leggen.

In de Raad van Europa behoren mevrouw Nabholz-Haidegger en de heren Russell-Johnston, De Decker en Clerfayt allemaal tot dezelfde politieke familie. Het is duidelijk dat de liberale familie zeker is van haar stuk. Ze camoufleert haar bedoelingen onder het mom van de objectiviteit. Het gaat hier echter om dezelfde mensen die enkele jaren geleden in de Raad van Europa al een mislukte poging hebben ondernomen. Ze hebben hetzelfde dossier ditmaal beter voorbereid. Om een nieuwe mislukking te vermijden, hebben ze vooraf de nodige afspraken gemaakt.

Weyts

Ik herinner me dat alle burgemeesters van faciliteitengemeenten in de Rand voor de stemmingen van de amendementen op het verslag van de heer Columberg naar Straatsburg zijn gekomen om feest te vieren. Nu willen de betrokkenen die mensen geen tweede ontgoocheling bezorgen. Ze willen zeker zijn dat alle instanties hen zullen bijstaan om België door de Raad van Europa te laten veroordelen omdat we de minderheden in ons land niet voldoende rechten verlenen in het kader van het EVRM.

Deze bijeenkomst is doorgestoken kaart. Ik vraag me af of deze commissie de buitenwereld niet duidelijk moet laten weten dat we nog steeds achter het standpunt van de Vlaamse regering van 23 juli 1997 staan. Op die manier kunnen we volgende zaterdag meedelen dat de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden van het Vlaams Parlement een duidelijk en eenparig standpunt heeft. In de gegeven omstandigheden lijkt dit me zeer nuttig.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik zou u willen bedanken voor uw bijkomende toelichting. U hebt mijn vrees met betrekking tot een rondetafelgesprek tussen de federale regering en de Raad van Europa bevestigd. Wat zit daar eigenlijk achter ? Het verwonderde mij dat men dit vermeldde. Ik wist hoe bepaalde zaken op een bepaald ogenblik werden voorgesteld. Men komt dan met gezagsargumenten om iedereen de mond te snoeren.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben de interpellanten dankbaar voor hun uiteenzettingen. Zij bewijzen dat in het Vlaams Parlement grote alertheid bestaat, die ik ten zeerste waardeer en waar ik volledig achter sta.

Het gaat om een aangelegenheid die van algemeen groot belang is. Sommigen zeggen dat wij in het verleden onbekommerd tegen deze materie hebben aangekeken. Dat is niet het geval. Binnen de mogelijkheden die Vlaanderen constitutioneel heeft, hebben wij steeds waakzaamheid aan de dag gelegd. Het Vlaams Parlement heeft hierin zijn prerogatieven en kan op gelijk welk moment oor-

delen en beslissen wanneer het tot overeenkomsten of ratificatie zou overgaan.

De Vlaamse regering bekommert zich wel degelijk om dit dossier. Haar beslissingen hebben daarom alleen betrekking gehad op de ondertekening van het verdrag en niet op de ratificatie ervan. Alleen deze laatste stap kan het verdrag in werking stellen. De ratificatie behoort tot de bevoegdheid van het parlement, dat terzake het laatste woord heeft.

Aan de ratificatie zijn door de regering duidelijke voorwaarden gekoppeld. Binnen de interministeriële conferentie voor Buitenlands Beleid zou overeenstemming worden gevonden over een bruikbare definitie van het begrip nationale minderheid. De basislijn van de Vlaamse regering nu, die dezelfde is als de basislijn van de regering toen, is dat er in Vlaanderen geen nationale minderheden zijn. Dat is de houding die bij elk gesprek wordt aangenomen. Ik zal deze houding stelselmatig blijven aannemen. Dit is mijn verantwoordelijkheid als minister voor Buitenlandse Aangelegenheden.

Tot nu toe heb ik geen aanduiding of verklaringen van federale of Vlaamse ministers die afbreuk doen aan het standpunt dat door de minister-president, die destijds voor deze materie verantwoordelijk was, is vertolkt. Ik heb geen reden om aan te nemen dat de ministers hun standpunt daaromtrent zouden hebben gewijzigd. Als dit zo zou zijn, wordt dit in de Vlaamse regering een majeur incident. Maar op dit ogenblik is daar geen reden toe.

Op 3 november 2001 heeft de interministeriële conferentie buitenlands beleid inderdaad beslist om een zoektocht naar een bruikbare definitie toe te vertrouwen aan een werkgroep van experts. Een deel van de vergadering wou dat dit een overleg van politici zou zijn, maar dan wordt het een verhaal van geven en nemen. Ik heb dit geweigerd. In het verleden werd het dossier door de vroegere Vlaamse regering ook aan experts gegeven. Het gevolg was dat de conferentie heeft aanvaard dat het door experts zou worden onderzocht en beoordeeld.

Vlaanderen heeft dus het recht om experts aan te duiden. Dat zijn er twee : professor Velaers, hoogleraar staatsrecht aan de Ufsia en professor Storme, hoogleraar aan de rechtsfaculteiten van de KUL en de Ufsia. Beiden hebben de opdracht aanvaard. Ik wil hier zeer consequent in zijn. De experts van de Franse Gemeenschap ken ik niet, want de groep is nog niet officieel geïnstalleerd. Dat zal waarschijnlijk op een volgende interministeriële conferentie

Van Grembergen

gebeuren. De interministeriële conferentie heeft daaromtrent notulen gemaakt. Dit is onze werkwijze en wij zullen die ook in de toekomst volgen. Na het verslag van de experts volgt dan de politieke beoordeling.

De vraag werd gesteld of de Vlaamse regering duidelijk moet stellen dat zij het verdrag niet zal ratificeren. De Vlaamse regering geeft er de voorkeur aan de beslissing die ze heeft genomen, consequent te handhaven. Aan de ratificatie worden duidelijke voorwaarden gekoppeld. Indien niet aan die voorwaarden is voldaan, zal de Vlaamse regering het Vlaams Parlement niet voorstellen tot ratificatie over te gaan. Ik herhaal dat het Vlaams Parlement hier het laatste woord in heeft.

Men zal dit Vlaams Parlement niet door Belgische inzichten, noch door zuiver francofone inzichten overrijden. Daar ben ik vast van overtuigd. Dat is juist het verschil tussen een Vlaams Parlement en een actieve Vlaamse beweging. Het Vlaams Parlement heeft hier verdragsbevoegdheid en weet wat het kan beslissen. Ik vertrouw hierop, zelfs al zou de Vlaamse regering onthoofd worden of zou ik tijdens een nachtelijk beraad plots in een zwak moment terechtkomen.

Sinds het bezoek van mevrouw Lili Nabholz-Haidegger zijn er met de Vlaamse regering en met de Belgische regering officieel geen contacten geweest. Van geheime afspraken met imperialistische francofone politici heb ik geen weet. Dat is voor degenen die in de romantiek van het verhaal geloven. Officieel is er geen gesprek meer geweest. Ik herhaal dat wij aan mevrouw Nabholz-Haidegger zeer duidelijk het standpunt van de Vlaamse regering hebben overgemaakt en haar de documenten hebben bezorgd.

Bovendien hebben wij haar duidelijk gemaakt dat de wijze waarop de Franstaligen in de faciliteitsgemeenten worden behandeld nergens zijn weerga vindt in de rest van de wereld. Zij hebben individuele rechten, zij hebben de mogelijkheid om hun culturele eigenheid in de interne situaties te behouden en zij hebben onderwijs dat door ons wordt betaald. Ik heb erop gewezen dat dit aan de andere zijde nog nooit is ingevuld, al is dit een basisgegeven. Dit is zeer duidelijk meegedeeld. Soms zag ik enige verrassing op haar gezicht. Zij dacht waarschijnlijk dat Zwitserland het ontroerende vaderland was, maar wij staan op dat vlak veel verder en hebben dit schitterend in de staatshervorming ingevuld.

De Vlaamse regering heeft geen proactieve informatie verstrekt aan de leden van de Raad van Europa. Wij hebben mevrouw Nabholz wel de documenten bezorgd. Zij moet haar rapport nog afleveren. Wij zullen op dat ogenblik niet nalaten om bij de Raad van Europa deskundig, en bijgestaan door wetenschappers, het dossier van Vlaanderen te verdedigen.

Er is geen essentieel verschil tussen de vorige en de huidige regering op dit vlak. In het kader van de communautaire situatie word ik geconfronteerd met een aantal problemen, zoals Wezembeek-Oppem, eigenlijk een faciliteitengemeente, en de omzendbrief-Peeters. Op korte of lange termijn word ik geconfronteerd met het gegeven van de minderheden en het communautaire probleem van de NMBS.

Er is geen koppeling, zoveel is zeker. Mocht die er zijn, dan kan ze niet anders dan over mij lopen gezien mijn positie in de Vlaamse regering, namelijk tegelijkertijd bevoegd voor Binnenlandse en Buitenlandse Aangelegenheden. Dat was misschien een vreemde, maar ook een goede beslissing.

De propaganda die door de Franstaligen wordt gevoerd, onderschat ik niet, noch het lobbywerk dat de francofonen altijd in de geschiedenis hebben onderhouden, zowel op Europees als op internationaal vlak. Zij hebben Vlaanderen, dat een open en genereus land is en zijn middelen in kansen voor anderen omzet, stelselmatig als egoïstisch en bekrompen, klein en cultureel verdrongen voorgesteld.

Het is bijna kafkaïaans. In de internationale contacten bieden wij hier door onze stijl en inhoud voldoende weerwerk aan. Ik hoor ook wat hier is gezegd, maar deze propaganda beïnvloedt mij geenszins.

Wat de verklaringen van minister Vande Lanotte betreft, wordt er geconcludeerd dat er Vlaamse politici zouden zijn die wankel staan wat de bepaling van minderheden betreft. Op het regeringsniveau is dat in elk geval niet zo.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Ik wil nog een ander citaat geven, van de heer Michel : 'Je suis à l'origine de l'approbation de cette convention. Je pense que dans un état fédéral adulte, on ne peut pas dire qu'on est contre la protection des minorités.'

Minister Paul Van Grembergen : U weet dat het net Vlaanderen is geweest dat steeds het voortouw

Van Grembergen

heeft genomen daarin, als er in Europa al minderheden waren die officieel steun hebben gekregen voor hun verzuchtingen. Als minister Vande Lanotte bedoelt dat we die internationale acties met nog meer inzet moeten doen, dan zal ik hem morgen omarmen en hem een ruiker geven. Als hij een andere bedoeling heeft, dan zal hij geen ruiker krijgen. Duidelijk ?

De minister-president heeft een uitnodiging ontvangen voor die bijeenkomst van zaterdag. Hij heeft die meteen aan mij doorgegeven. Uit die uitnodiging bleek alleen dat er een soort academische zitting zou plaatsvinden, met een aantal toespraken van mensen die hun inzichten zouden formuleren over minderheden. Ik zal gaan luisteren, uit intellectuele nieuwsgierigheid. Ik zal er dus aanwezig zijn. Uit de agenda bleek echter geenszins dat dit een vergadering zou zijn waar men tot beslissingen zou komen. Ik zie ook niet in op welke wijze dit zou kunnen. Mochten we het gevoel hebben dat daar oriënterende inzichten vanuit de hoek van de federale overheid worden geformuleerd die niet in overeenstemming zijn met onze inzichten in Vlaanderen, dan zal ik dit noteren en er onmiddellijk de Vlaamse regering van op de hoogte brengen. Ik ontsnap dus niet aan een actuele vraag volgende week terzake : dat besef ik.

Wat het uitnodigen van de heer Goris betreft, ik ben niet degene die uitnodigt.

Tot besluit : ik weet niet wat de Raad van Europa zal beslissen. Dat ligt in zijn handen. Wel weet ik dat we op constitutioneel vlak middelen hebben om onze basisrechten te verdedigen en er niet op toe te geven. Het federale overleg over de minderhedenproblematiek is niet afgerond : dat is duidelijk.

Ik ken de opdracht die het Vlaams Parlement de Vlaamse regering en mezelf heeft gegeven terzake. Ik verbind daar – en ik weet wat ik nu zeg – de geloofwaardigheid van mijn politieke loopbaan aan.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat deze interpellatie op tijd komt : ik geef eerlijk toe dat dit enigszins ongewild is. Er blijkt immers dat dit dossier in een stroomversnelling is beland.

De ondertekening betekent inderdaad niet dat het verdrag al wordt geratificeerd, maar toch is er een mechanisme op gang gebracht waarvan we niet weten waar het de zaak zal doen belanden. Hierbij worden verschillende dossiers aan elkaar gekoppeld. Zo is er het dossier van de faciliteitengemeenten en de omzendbrief-Peeters, met het specifieke dossier van Wezembeek-Oppem. Er is het komende rapport van mevrouw Nabholz-Haidegger. Er is de Kaderconventie betreffende de minderheden.

Uit wat hier vandaag is gezegd blijkt dat er rond deze dossiers allerhande manipulaties bezig zijn. Dan denk ik onder meer aan de bijeenkomst van zaterdag. U bent daar nu opmerkzaam op gemaakt. Ik ga ervan uit dat u die zaak zeer nauwlettend en met het nodige voorbehoud zult volgen. Maar dat er nu plots een dergelijk initiatief komt, dat aanvankelijk bedoeld was als een geheime bijeenkomst, blijft merkwaardig.

Ik stel ook vast dat een Vlaamse minister van de federale regering openingen maakt. Het is niet helemaal duidelijk wat minister Vande Lanotte bedoelde, maar het zou wel eens kunnen dat hij een opening heeft gemaakt. Het lijkt me nuttig dat het Vlaams Parlement die stelling bevestigt – die dezelfde is als die van de Vlaamse regering en wordt geformuleerd in de brief van 1997 -, namelijk dat er in dit land geen nationale minderheden bestaan, tenzij misschien de Duitse. Dit signaal zouden we nog eens duidelijk moeten bevestigen.

Misschien is het nuttig dat deze commissie of de commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand een initiatief neemt om ons standpunt, net als datgene waarop het is gebaseerd, duidelijk toe te lichten bij de leden van de Raad van Europa. Misschien kan dat in de vorm van een gedachtewisseling. We moeten dan ook duidelijk maken dat dit voltallig Vlaams Parlement hier achter staat. Misschien moeten we dit eens bespreken.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : 'C'était du grand cru', dit antwoordt minister Van Grembergen. Zijn houding is een garantie voor de toekomst.

Zowel ikzelf als mijn fractie blijven echter bezorgd. Dat de heer Michel dit op 31 juli heeft ondertekend, blijft een zwaard van Damocles. Vroeg of laat zal die discussie toch gevolgen hebben. Het Vlaams Parlement zal dit inderdaad nooit ratificeren met een definitie die niet de onze is : daar twij-

Van Rompuy

fel ik niet aan. Maar dat een federaal minister dit toch heeft ondertekend, betekent dat dit hele mechanisme toch deels wordt erkend door de Belgische regering. Dat blijft een stap achteruit.

Minister Michel heeft de Franstaligen in de Rand opnieuw hoop gegeven. Ik ben ook een inwoner van de Rand. Met de ondertekening heeft hij de Franstaligen daar de illusie gegeven dat er opnieuw dingen mogelijk zijn. Dat debat was voor hen eigenlijk afgesloten. Ze waren in het defensief gedrongen : denk we maar aan de omzendbrief-Peeters. De heer De Gucht heeft gezegd dat hij die omzendbrief een vergissing vond, een pesterij voor de Franstaligen. De deur werd geopend voor de discussie daarover. Minister Vande Lanotte begint nu ook al.

Dit parlement moet ons standpunt zeer hard formuleren. We rekenen daarbij op de minister. Er is gelobby vanwege de Franstaligen. We kennen de heer Moureaux : hij probeert nu de heren Bauduin en Ducarme en mevrouw Milquet bijeen te brengen. Hij meent immers dat de Franstaligen op die manier zullen kunnen wegen op deze zaak, want er zijn beloftes gedaan. Wat heeft premier Verhofstadt en hebben de federale ministers Aelvoet en Vande Lanotte in die ultieme onderhandelingen beloofd aan mevrouw Milquet ? Die federale regering telt immers toch Vlamingen.

Naderhand hebben we garanties gekregen van de minister-president en minister Van Grembergen, maar toch is de zaak geopend. Bijeenkomsten als die van zaterdag zijn op zich niet beslissend, maar stukje bij beetje wordt dit een debat dat we eigenlijk niet meer wensten. Voor ons was dit hoofdstuk afgesloten.

Onze fractie zal dan ook bijzonder waakzaam zijn, en daarom zullen we een met redenen omklede motie indienen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de minister, uw antwoord was heel bevredigend.

Ik heb uw antwoord even naast het antwoord van de heer de Donnée geplaatst. Hij heeft vier zaken gezegd. Ten eerste kondigde hij ook die werkgroep aan. Ten tweede zei hij dat er op uitnodiging van de Raad van Europa een rondetafelconferentie zou

zijn met het federale niveau. Ten derde zei hij dat die werkgroep van experts de experts van de Raad van Europa zal ontmoeten.

Daar gaat hij een stap verder dan wat u zegt. Hij zei ook dat Brussel daaraan zal deelnemen met een Nederlandstalige en een Franstalige expert. Ik wil de Brusselse Vlamingen dan ook uitnodigen eens na te gaan wie die Nederlandstalige expert voor Brussel zal zijn. Daar is de keuze ook zeer belangrijk. Het zou immers kunnen dat er sprake is van vier Franstalige experts die een bepaalde richting uit willen en twee experts die een andere richting uitgaan.

Ook wij zullen hierover een met redenen omklede motie indienen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Zelfs al zou het federale Lambermontakkoord niets hebben gezegd over de minderheden, dan nog waren we geconfronteerd met het feit dat binnen de Raad van Europa Frankrijk, Turkije, Vlaanderen en Andorra de enige landen of regio's waren die de algemene Conventie in verband met de minderheden nog niet hadden goedgekeurd.

De heer Luc Van den Brande, voorzitter : Van de 43 landen hebben een aantal landen niet ondertekend. Een aantal landen hebben wel ondertekend, maar met de mededeling dat ze geen minderheid hebben. Frankrijk is daar een duidelijk voorbeeld van.

Minister Paul Van Grembergen : We moesten terzake dus ooit een stelling innemen. Niemand wou immers in het kamp van Turkije belanden, gezien de wijze waarop minderheden daar worden behandeld. We moesten dat oplossen. De essentiële vraag is : wat zijn minderheden ? Terzake zal ik de maximale veiligheid trachten te garanderen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Nieuwenhuysen, door de heer Van Rompuy en door de heer Van Vaerenbergh werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Voorzitter

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Freddy Sarens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het standpunt van de Vlaamse regering ten aanzien van de Benelux

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Sarens tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over het standpunt van de Vlaamse regering ten aanzien van de Benelux.

De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, tot mijn verrassing heb ik in de krant van 10 januari 2002 een reactie van minister Van Grembergen gelezen op het document van de Rubensstichting over het Beneluxverdrag. Mijnheer de minister, de Benelux werd niet vermeld in uw beleidsbrief, noch in die van minister-president Dewael.

Moeten we uw reactie catalogeren onder de noemer 'vrije expressie' of gaat het om een regeringsstandpunt ? Het zou nuttig zijn deze zaak uit te klaren. Bent u bereid alle actoren bij de zaak te betrekken, hun mening te vragen en in deze commissie een ruimer debat te houden ? Prominente voorgangers hebben ter gelegenheid van het vijftigjarig bestaan van de Benelux in dit parlement zeer interessante verklaringen afgelegd. We zouden die kunnen leggen naast de studie van de Rubensstichting.

Mijnheer de minister, vertolkte u het regeringsstandpunt ? Is de regering bereid hierover in de commissie een debat ten gronde te voeren ? Dit is niet zo dringend. Pas in 2008 moet het verdrag opnieuw worden bekeken.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Sarens, het verbaast me dat u verbaasd bent over mijn uitspraak. Het Beneluxverdrag in de huidige vorm heeft niet veel zin meer. Dat is mijn persoonlijke overtuiging. Ik was jarenlang lid van het Beneluxparlement en ken de pro's en contra's.

De doelstellingen van de instelling zoals ze in het verdrag zijn opgenomen, zijn in de feiten grotendeels achterhaald. De Benelux was in essentie gericht op economische integratie tussen België, Nederland en Luxemburg. Deze unie heeft grote verdiensten gehad en was een voorloper van de economische integratie in de EU, via de EGKS en de EEG.

Het succes van deze integratie heeft de doelstellingen van de Benelux ver overtroffen. Ze zou er bijvoorbeeld nooit in geslaagd zijn tot één munt te komen. Op Europees niveau is inmiddels een mate van economische integratie bereikt die niet alleen binnen de Benelux onbereikbaar bleek, maar die bovendien een nog veel grotere interne markt heeft gecreëerd. Ze biedt dus een grotere meerwaarde.

Ook voor de verdere perfectionering van de Europese integratie en de aanvulling met eventuele afspraken inzake de essentiële sociale en fiscale harmonisatie, lijkt de Europese Unie me het meest geschikte instrument.

De structuur van de Benelux is niet langer aangepast aan de constitutionele hervormingen en de bevoegdheidsherschikking die in ons land hebben plaatsgehad en die trouwens nog in ontwikkeling zijn. Er is enkel een oplossing sui generis.

Over het verwerven van het internationaal verdragsrecht staat in de Beneluxovereenkomst niets. Dit laat Vlaanderen toe, indien het dat wil, eigen verdragsrechtelijke constructies op te zetten in functie van de eigen doelstellingen, met Nederland, met Luxemburg, met beide of met anderen. Voorbeelden daarvan zijn onder andere de Nederlandse Taalunie en de vaste gemengde commissie ter uitvoering van het Vlaams-Nederlands verdrag inzake cultuur en wetenschap. Het Beneluxverdrag zelf is dus niet langer een noodzakelijk kader om een zinvolle samenwerking gestalte te geven.

Deze drie rationele elementen maken dat ik van mening ben dat de Benelux in de huidige gedaante niet veel zin meer heeft. Het kan niet de bedoeling zijn zo maar een instelling tot in de eeuwigheid te laten bestaan.

Van Grembergen

De verderzetting kan wel nog zinvol zijn indien de doelstellingen geactualiseerd worden, waarbij de structuur en de besluitvormingsmechanismen worden aangepast aan de nieuwe interne en externe bevoegdheden van de deelstaten.

Als we die discussie aangaan, zullen de problemen niet intern liggen. Nederland wil zich niet mengen in de discussie over de Belgische evolutie. Het is wel geneigd zich in te laten met andere wereldproblemen. Ik wens een inhoudelijke en formele vernieuwing. We moeten daar inderdaad van gedachten over wisselen.

De Vlaamse regering heeft nog geen officieel standpunt ingenomen. De Vlaamse ministers mogen en moeten daarover wel ideeën hebben. Ze heeft daarover ook nog geen contacten gelegd met de betrokkenen. We zijn bereid hierover een debat

in de commissie te voeren. We zullen daarbij rekening houden met de standpunten van de partners.

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk standpunt. U geeft voldoende argumenten om het debat te openen. Het verheugt me dat u de zaak aan de commissie wilt voorleggen.

De voorzitter : Mijnheer de minister, het document van de Rubensstichting kan dan ook worden besproken. Ik stel ook voor een aparte bespreking te houden over de Benelux.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.08 uur.*
